Ролята на бащата

Психическото съзряване и здраве на детето

След като разгледахме фундаменталната роля на майката, днес продължаваме нашето съвместно пътешествие с изследване на значението на бащата – емоционалния стабилизатор и регулатор на детския свят.

🎓 д-р Антония Радова

Детско-юношески психолог в ДГ „Светла“

Специализация към МУ Пловдив. Психотерапевт под супервизия към Дружеството по Позитивна психотерапия (Висбаден, Германия)

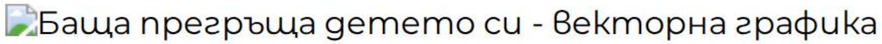

Появата в детския свят

Възраст: около 3 години

Бащата навлиза активно на „психологическата сцена“ по време на първата възрастова криза.

Той действа като **стабилен балансьор** между първичния емоционален свят на майката и изискванията на реалната външна среда.

Психологическо отделяне

Бащата помага на детето да се обособи като самостоятелна единица – да различава „мое“ от „чуждо“, както и границите на двамата родители.

Концепция за социума

Чрез интеракциите в триъгълника **„Мама-Тати-Аз“** в съзнанието на детето се изгражда първият модел за функциониране на обществото.

Справяне с конфликти

Взаимодействието на тримата членове учи детето как се решават конфликти. То бързо развива и усвоява три класически тактики:

Търсене на силен

Детето анализира коя е доминиращата и определяща фигура в конкретната ситуация и се насочва единствено към нея, за да извоюва своето желание.

Открита коалиция

Създава съюз с единия родител с цел „омиротворяване“ или убеждаване на втория възрастен, учейки се на съвместно договаряне на интереси.

Разделяй и владей

Провокира конфликт между родителите. Докато те спорят помежду си, вниманието се отклонява и детето тихомълком постига своята крайна цел.

Полза за развитието: Чрез тези ситуации детето придобива гъвкави социални умения, които впоследствие прилага в реалната обществена среда сред връстници.

Полова идентификация

⚥Осъзнаване на ролите

Пълноценният контакт с двамата родители помага на детето да разбере и диференцира своята идентичност:

> *"Аз съм момиче като мама, но не съм съпруга на тати"*
> *"Аз съм мъж като тати, но не съм съпруг на мама"*

🏠Рискове при непълно семейство

При развод или загуба, един родител трудно съчетава и двете роли едновременно – това обърква детската психика. Изключително важно е да се потърси **адекватен заместващ модел** (дядо, вуйчо, близък роднина).

Второ доверено лице

В даден етап бащата се превръща във второто доверено лице за детето. Този преход се определя от четири стълба:

Готовността на майката

Тя трябва буквално да „вдигне ръцете от детето“ и да се отдръпне, позволявайки свободни, независими контакти без странична намеса и корекция.

Положителни емоции

Свободно боричкане (изключително важно за момчетата), гушкане в скута, разговори и активни занимания, носещи взаимна радост.

"Мъжки" активности

Споделяне на специфични дейности и практически хобита в бита – без значение дали детето е момче или момиче.

Позиция без критика

Бащата е естествен регулатор на норми. Успешното възпитание изисква отстояване на правила чрез лична стабилност, а не чрез обвинения.

Ролята в пубертета

Макар децата в ДГ „Светла“ да са още далеч от тази възраст, бащиният модел кодира бъдещите им реакции в пубертета:

Модел за синовете

Олицетворява здравословното съревнование в мъжкия свят, кавалерството и мъжкото достойнство.

♀ Ориентир за дъщерите

Става прототип при избора на партньор – показва качествата, които тя ще търси (или съзнателно ще избягва).

Бащата дава пример за преодоляване на трудности и закрила на слабите.

Училище за родители

Посещението на родителски обучения още при планиране на дете е най-сигурният залог за семейно здраве.

д-р Антония Радова
Детско-юношески психолог, ДГ „Светла“

Image Sources

Thumbna

Баща и дете - Първичен контакт (Векторна илюстрация)

Източник: Google Image Retrieval API

Бащина подкрепа и игра (Векторна илюстрация)

Източник: Google Image Retrieval API

Семеен пример и закрила (Векторна илюстрация)

Източник: Google Image Retrieval API

Image Sources

https://static.vecteezy.com/system/resources/previews/060/662/244/non_2x/father-and-son-sitting-back-to-back-drawing-together-in-minimal-flat-style-with-warm-tones-father-day-illustration-vector.jpg

Source: www.vecteezy.com

---

https://img.freepik.com/premium-vector/father-teaching-daughter-ride-bicycle-autumn-park-flat-design-with-warm-earth-tones-vector-illustration_777357-16628.jpg?semt=ais_hybrid&w=740&q=80

Source: www.freepik.com

---

https://media.istockphoto.com/id/1254914608/vector/daddy-and-son-inhaling-meal-aroma-semi-flat-rgb-color-vector-illustration-male-parent-and.jpg?s=612x612&w=0&k=20&c=R03V4qP2B6xRd76hUryEpsd6iQsE-jiTnHwI1Eip2aU=

Source: www.istockphoto.com